

Yerin Şekillenmesi (İç Kuvvetler)

Test
1

1. Dünya'nın iç yapısı hakkında en kapsamlı bilgileri ..... verir. Bu bilgilere göre, Dünya, iç içe bir kaç küreden oluşmuştur.

Buna göre, yukarıda noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Deprem dalgaları   B) Volkanizma
C) Okyanus tabanları   D) Dış kuvvetler
E) Akarsular

2. Dünya'nın iç yapısıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İç çekirdek katı halindedir.
B) Manto yerin en sıcak katmanıdır.
C) İç çekirdeğe doğru yoğunluk artar.
D) Yer kabuğu en ince katmandır.
E) Dış çekirdek sıvı halindedir.

3. Yer kabuğu ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sial ve sima katmanlarından oluşmuştur.
B) Kıtalar, manto üzerinde yüzmektedir.
C) Sial, okyanus tabanlarında kalındır.
D) Sima kıtaların altında incedir.
E) Sial granit, sima bazalt yapılıdır.

4. Yer kabuğunun oluşum devrelerinden her birine **jeolojik devir** denilmektedir.

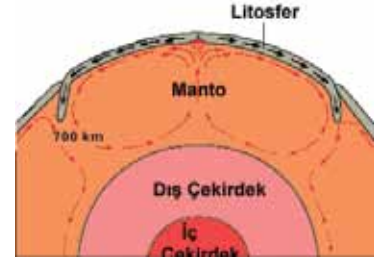
II. jeolojik devir için, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Alp-Himalaya kıvrımları oluşmuştur.
B) Kaledoniyen-Hersinyen kıvrımları oluşmuştur.
C) Petrol ve linyit yatakları oluşmuştur.
D) Kaledoniyen-Hersinyen kıvrımları aşınmıştır.
E) İstanbul ve Çanakkale Boğazları oluşmuştur.

5. Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'nın iç kısmının sıcak olduğunu kanıtlamaz?

- A) Yer kabuğunun yükselmesi ya da alçalması
B) Derinlere inildikçe sıcaklığın artması
C) Volkanizma sırasında kızgın lav ve kül çıkması
D) Yerden yükseldikçe sıcaklığın her 200 metre 1°C azalması
E) Yerin derinliklerinden gelen suların sıcaklıklarının yüksek olması

6. Yer kabuğu mantoyu çevreleyen bir zar gibi olup kıtalar mantoya doğru okyanus tabanlarından daha fazla gömülmüştür.

Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın içinin sıcak olması
B) Atmosferin karalara, denizlere oranla daha fazla basınç uygulaması
C) Yer kabuğunu oluşturan minerallerin farklı yapıda olması
D) Madenlerin kıtaları oluşturan yer kabuğunun içinde bulunması
E) Yer kabuğunun kıta altlarında daha kalın ve ağır olması

7. Bir yerin jeolojik yapısı hakkında aşağıdakilerden hangisi en sağlam kanıttır?

- A) Yer altı zenginlikleri
B) Erozyonun şiddeti ve süresi
C) Doğal bitki örtüsü
D) İklim özellikleri
E) Coğrafi konumu

8. Herhangi bir yerin genç oluşumlu olduğunu aşağıdakilerden hangisi kantlamaz?

- A) Ortalama yüksekliğinin ve engebeliliğinin fazla olması
- B) Doğal bitki örtüsünün ve iklim çeşitliliğinin fazla olması
- C) Linyit, petrol ya da doğal gaz gibi madenlerin bulunması
- D) Deprem ya da volkanik faaliyetlerin görülmesi
- E) Jeotermal kaynakların bulunması

9. Anadolu, genel olarak III. jeolojik zaman sonunda kırılma, kırılma ve volkanik olaylar sonucunda oluşumunu gerçekleştirmiştir. Bugünkü durumuna ise IV. jeolojik zaman başlarında oluşan bazı olaylar sonucunda ulaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi IV. jeolojik zaman başlarında gerçekleşen ve Anadolu'nun bugünkü durumunu kazanmasına neden olan olaylardan biri değildir?

- A) Karadeniz çukurluğunun oluşması
- B) Egeid kara parçasının çökmesi
- C) Ege Denizi'nin oluşması
- D) İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nın oluşması
- E) Güney Marmara göllerinin oluşması

10. Dünya'nın iç ısı olmasıyla, deprem, volkanizma, orojenez ve epirojenez gibi olaylar da meydana gelmez; bir süre sonra dış kuvvetlerin de faaliyetleri sona ererdi.

Bu düşünceden aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Yer şekilleri iç ve dış kuvvetlerin karşılıklı çekişmeleri sonucu oluşur.
- B) Dünya'nın içi soğursa iç kuvvetlerin faaliyetleri sona erer.
- C) Dış kuvvetler enerjilerini yerin derinliklerinden alır.
- D) Dış kuvvetler, iç kuvvetlerin oluşturdukları yer şekillerini yok etmeyi amaçlar.
- E) İç kuvvetler enerjilerini yer kabuğunun altından alırlar.

11. İç kuvvetler olan deprem ve volkanizma olayları genellikle aynı alanlarda görülürler.

Bu durum , söz konusu sahaların hangi özellikleriyle ilgilidir?

- A) Yağış miktarının fazla olmasıyla
- B) Ortalama yüksekliğinin az olmasıyla
- C) Engebeli yer şekillerine sahip olmasıyla
- D) Kırıklı yer yapısına sahip olmasıyla
- E) Karstik kayaçların yaygın olmasıyla

12. Dış kuvvetler tarafından aşındırılarak deniz seviyesine kadar indirilmiş bir bölge de artık dış kuvvetlerin görevi bitmiş demektir.

Böyle bir yerde dış kuvvetlerin tekrar etkin hale gelebilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Bölgenin epirojenez hareketle tekrar yükselmeye geçmesine
- B) Gel-git olayının etkisini artırmasına
- C) İklim değişimine bağlı olarak soğuk iklim şartlarının hakim olmasına
- D) Dış kuvvetlerin biriktirme gücünü artırmasına
- E) Dünya'nın iç ısısının azalmasına

13. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Transgresyon - Deniz ilerlemesi
- B) Antiklinal - Yer kabuğunun kırılması
- C) Orojenez - Dağ oluşumu
- D) Regresyon - Deniz gerilemesi
- E) Epirojenez - Yer kabuğu yaylanmaları

14. Tehlikeli yerler olmasına rağmen volkanik alanlarda yerleşmenin sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) O çevrede başka yerleşim bölgelerinin olmaması
- B) Volkanın çok iyi bir doğal ısı kaynağı olması
- C) Volkanlar çevresinin turizm bakımından canlı olması
- D) Volkanik toprakların çok verimli olması
- E) Volkan çevresinde yerleşmenin bir gelenek olması

Yerin Şekillenmesi (İç Kuvvetler)

Test
2

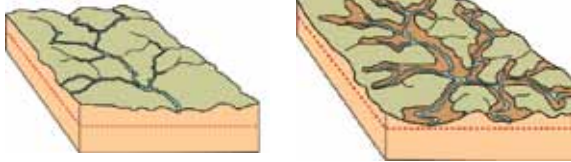
1.

Türkiye'de de en belirgin örnekleri görüldüğü yukarıdaki yer şekillerinin oluşum nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış kuvvetlerin faaliyetlerini yavaşlatması
- B) Okyanus tabanındaki tortulların yan basınçlarla kırılması
- C) Yer kabuğunu oluşturan sert kütlelerin yan basınçların etkisiyle kırılmalarına uğraması
- D) Volkanizma faaliyetlerinin artması
- E) Epirojenik hareketlerin hızlanması

2. Aşağıda bir bölgede akış gösteren bir akarsuyun zaman içinde yatağında meydana gelen değişim gösterilmiştir.

Önce

Sonra

I. şekilde verilen akarsuyun zaman içinde II. şekildeki gibi yatağına gömülerek akması hangisinin sonucudur?

- A) Kayaçların çözünme hızının artmasının
- B) Deniz seviyesinin yükselmesinin
- C) Karada meydana gelen yükselmenin alanı etkilemesinin
- D) Akarsuyun taşıdığı malzemenin boyutunun artmasının
- E) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi

3. Aşağıdakilerden hangisi depremlerin nedenlerinden biri değildir?

- A) Mağara tavanlarının çökmesi
- B) Fay hatlarında meydana gelen hareketlenmeler
- C) Magmanın yeryüzüne çıkmaya çalışması
- D) Yer altında kayaların erimesiyle meydana gelen çökmeler
- E) Yer kabuğunda epirojenik hareketlerle yaylanmalar oluşması

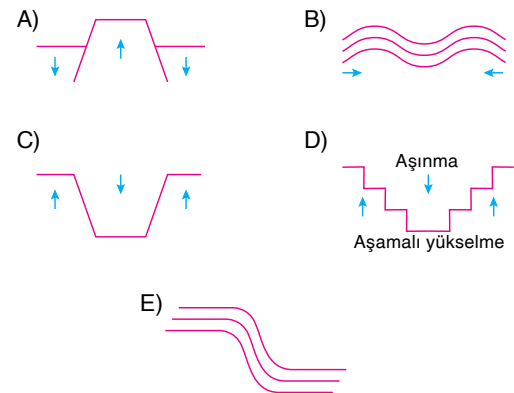
4. Aşağıdakilerden hangisi depremlerin yeryüzünde sık görüldüğü alanlardan biridir?

- A) Orta Asya
- B) Kuzey Afrika
- C) İskandinavya
- D) Japonya
- E) Grönland

5. Aşağıdaki yer yapılarından hangisi enerjisini yerin derinliklerinden alan kuvvetlerden biri değildir?

- A) Epirojenez
- B) Orojenez
- C) Volkanizma
- D) Deprem
- E) Erozyon

6. Aşağıdakilerden hangisi orojeneze örnek olarak verilemez?

7. Yer kabuğu hareketleri sırasında sert kütlelerin kırılarak faylar boyunca yükselmesi ya da alçalması ile aşağıdaki oluşumlardan hangisi meydana gelmiştir?

- A) Krater - Kaldera
- B) Antiklinal - Senklinal
- C) Horst - Graben
- D) Volkanizma - Epirojenez
- E) Transgresyon - Regresyon

8. İskandinavya'da 2000-2500 metrede Anadolu'da 2500-3000 metrelerde deniz tortullarına ve fosillerine rastlanmıştır.

Bu durum İskandinavya ve Anadolu hakkında aşağıdakilerden hangisini düşündürür?

- A) Benzer iklim değişiklikleri yaşandığını
- B) Genç oluşumlu olduğunu
- C) Orojenik hareketlerin meydana geldiğini
- D) Volkanik faaliyetlerin geniş alanlarda etkili olduğunu
- E) Transgresyon olayının yaşandığını

9. Tabaka duruşlarında bozulma (kıvrılma, kırılma) meydana getirmeyen geniş alanlı ve yavaş gerçekleşen kıta yaylanmalarıdır. Kıtalar ağırlaşır, esnek olan mantoya gömülerek alçalır. Bunun sonucunda yanı başındaki denizler kıtalara doğru hareket eder. Bu durumun tersi de gerçekleşebilir. Kıtalar yükselince de deniz karalardan çekilir.

Yukarıda oluşum özellikleri anlatılan yer kabuğu hareketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orojenez
- B) Epirojenez
- C) Volkanizma
- D) Seizma
- E) Deprem

10. Epirojenez, kıtaların manto üzerinde alçalması ya da yükselmesi hareketidir. Çok yavaş ve uzun bir süreçte gerçekleşen oldukça geniş alanlı bir yer kabuğu hareketidir.

Buna göre, epirojenez aşağıdakilerden hangisinde etkili değildir?

- A) Kara oluşumunda
- B) Kıyının şekillenmesinde
- C) Deniz oluşumunda
- D) Kayaların çözünme şeklinde
- E) Karanın ortalama yüksekliğinin değişiminde

11. Deprem, volkanizma ve genç kıvrımların yeryüzüne dağılışında bir paralellik vardır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bu bölgelerin yükselti ortalamasının fazla olması
- B) Yer kabuğunun ince olduğu yerler olması
- C) Bu bölgelerde kolay çözünebilen kayaların yaygın olması
- D) Bu bölgelerde erozyon etkisinin az olması
- E) Yer kabuğunun hareketli yerleri olması

12. Aşağıda bir volkanın etki alanı gösterilmiştir.

Bu alandaki volkanizma etkinliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Volkanın uzun bir süreçte oluştuğu
- B) Volkandan çıkan lavların çok akıcı olduğu
- C) Volkanı bacasının aşındığı
- D) Volkanik faaliyetin devam ettiği
- E) Volkanın birden fazla faaliyete geçtiği

13. Yeryüzündeki volkanların bir kısmı sönmüş, bir kısmı ise halen aktiftir.

Aşağıdakilerden hangisi etkin volkanların en çok sıralandığı bölgedir?

- A) Atlas Okyanusuna kıyısı olan kıta kenarları
- B) Büyük Okyanus çevresindeki kıta kıyıları
- C) Avustralya'nın doğu kıyıları
- D) Batı Avrupa kıyılarında
- E) Asya'nın kuzey kıyılarında

14. I. Kıta çekirdekleri oluşmuştur.
II. Suda ilk bitkiler ortaya çıkmıştır.
III. Atmosfer, günümüze göre çok seyrek.

Yukarıda özellikleri verilen jeolojik devir, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkel zaman
B) Birinci zaman
C) İkinci zaman
D) Üçüncü zaman
E) Dördüncü zaman

15. I. Hersinyen ve Kaledoniyen dağ kıvrımları oluşmuştur.
II. Atlas ve Hint Okyanusları belirlemiştir.
III. Taşkömürü yatakları oluşmuştur.
IV. Petrol, linyit, doğalgaz yatakları oluşmuştur.

Yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri III. jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) Yalnız IV

16. Aşağıda jeolojik devirler ve bu devirlerde meydana gelen bazı olaylar eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) 2. zaman - Dinazorlar ortaya çıkmıştır.
B) 3. zaman - Alp-Himalaya orojenezi olmuştur.
C) 4. zaman - Egeid kıtası çökmüştür.
D) 1. zaman - Linyit yatakları oluşmuştur.
E) İkel zaman - Su yosunu bitkiler oluşmuştur.

17. Aşağıdakilerden hangisi yerin derinliklerinde meydana gelen derinlik volkanizması şekillerine bir örnektir?

- A) Tüf
B) Batolit
C) Maar
D) Lav
E) Kaldera

18. Orta derecede akıcı lavlar, oldukça geniş bir alana yayılmakla birlikte, çevrelerine göre belirgin yükseltiler oluştururlar. Ülkemizde Güneydoğu Anadolu'da bulunan Karacadağ, bu tip volkanlara bir örnektir.

Yukarıda sözü edilen volkan tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derinlik volkanizması
B) Tabakalı volkan
C) Kalkan volkan
D) Kül volkanı
E) Piroklastik volkan

19. Tortul tabakalar arasına dik damarlar şeklinde sokulmuş volkanik kütlelere ..... (1), yatay damarlar şeklinde sokulmuş volkanik kütlelere ..... (2) denir.

Yukarıda derinlik volkanizmasına ait şeklin tanımı anlatılmaktadır.

Bu tanımlar aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Batolit	Lakolit
B)	Lakolit	Dayk
C)	Dayk	Sill
D)	Sill	Batolit
E)	Dayk	Lakolit

20. Magmanın, yeryüzüne çıkışı sırasında meydana gelen fiziksel ve kimyasal olaylar sonucunda ortaya çıkan gazların yaptığı patlamalar volkanik depremlerin oluşumuna sebep olur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde volkanik deprem olasılığı daha fazladır?

- A) Kanada
B) Japonya
C) Hindistan
D) Rusya
E) Türkiye